

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

Helyben:		Világkors:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelt)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Lusta szegények.

— Levél a szerkesztőhöz. —

— okt. 16.

Kétségtelenül csak nemes szívre vall az, ha ősz közepén felhívások jelennek meg a hírlapokban, melyeket az emberbaráti szeretet melege leng át s bizonyára az oly nagy városban bőven akadnak olyanok, a kik önbűbájukon kívül kereset és munkaképtelenek, a kik föltétlenül érdemek a társadalom segedelmezésére.

Nagyon helyes, ha az ilyenek részére népkönyhat állítanak fel, ha segedelmezéssel másféleképp és több irányban is gondolkodnak az erre hívottak, vagy a nemes szívű, jóteknony egyesületek, főképp ha egész családokról van szó, a mi szintén nem lehetetlenség.

De ne tessék elfelejteni, hogy nagyon sok ember a téli időszakban csak is azért küzködik nyomorral, mert lusta dolgozni.

Vadnay Andor a csongrádi főispán határozottan kijelenti egy nagy tapasztalaton alapuló hírlapi közleményben, hogy az alföldi magyar nép nyomorúságának csakis a lustaság a kuforása. És e tekintetben sem a férfiak, sem a nők nem vehetnek semmit a másik szemére.

Igy van az Debreczenben is, a hol az erőteljes férfiak, munkaképes asszonyok

az egész telet tétlenül töltik el, mert nincs nyökre a dolog s még mindég hisznek abba a bizonyos nemzeti madárban, a mely sültve szokott a rá varakozók százába repülni.

Tény, hogy az alföldi asszony erősen dolgozik nyáron, de csak pár hónapig, az is, bizonyos, hogy ezen idő alatt szépen keres, de nem takarít meg semmit a télire, mert a míg dolgozik nagyon is jól él abból a mit keresetéből erre fordíthat, mert a jelentékeny részt, a munkavéltetés hozzászasz ideje alatt csinált adósságok törlesztésére kell fordítani.

Csak a régi mese ujul meg a tucskó, a mely nyáron vigan muzsikál és télen koplal ha nem kap a munkás és takarékos hangyától.

E sorok írójának van tudomása arról, hogy a debreczeni szegényház levegőjét nagyon sok szegény asszony türehtetlennek találja és tetszik tudni: miért? Azért mert ott egy kicsit dolgozni is kell.

Inkább üldögél bűzhödt légkörű, hideg szobában, inkább éheznek, de legalább ezt összedugott kézzel teheti, sőt a jó emberek, a kik adakozni szeretnek, lehetővé teszik, hogy naponta ingyen ha egyszerű is, izletes, tápláló, meleg ételhez jussanak.

Arról is van tudomása e sorok írójának, hogy a törvénytelen gyermekek anyái szépen felhasználják a hét éven alóli gyer-

mekek gondozásáról szóló szép törvényt. Ha három gyermeke van, kap a tartásukra esetleg 34 koronát, — a felvételt nem lehet megadni a menyiben a körülményeik megfelelnek a fölvételi föltételeknek s a pénzről nem a gyermekeket táplálják esetleg, hanem a mikor megkapják eldindomozzák s aztán a világért sem megy doldozni, hanem lustálkodik és koplal vagy adósságból tengeti a családját.

Vannak ügyes szegény asszonyok, a kik nem vetik meg, ha naponta 30—40—50 fillért kereshetnek, — de ezek szeretnek és akarnak dolgozni és hozzá is jutnak ilyenhez.

Szokás ellenvetni, hogy télen nincs munka. Tessék adni dolgot és a munkás keze nem fog pihenni. Szóval a kiskorúság meg van a felüött szegényeknél és várják a sült galambot — tovább.

De nyáron is jórésztbeu így áll a dolog. A munkátlan, a henyelés akkor is napirenden van a szegényebb sorsu család anyák között.

Pedig lehetne foglalkozást találni. Se-lyembogár tenyésztés, méheshez, kosárkötés és a háziipar egyéb cikkeinek előállítására kínálkozik a számukra.

Hogy hol találna aztán piacot, azt se volna nehéz megfejteni.

Szóval ismerjük be, hogy a nép maga oka nagy részben a szegénységének és

Tàrcza.

A becsület.

— Elbeszélés. —

Irta: **Nadányi Emil.**

Az öreg Domby a fia beszédére nem felelt semmit. Csak nézte a szivarját és azon vette észre, hogy elaludt. Beledobta a szivart a hamutányérba és székében idegesen mozgolódott. Látszott az öregben az izgatottság.

Utjára felugrott a karosszékéből s a fia elé állott. Felhuzta a szemöldökét s erőltetett nyugalommal mondá:

— Ostoba vagy fiam.

A fiatal Domby erre a százába harapott, leejtette monokliját és elkezdett magában valamit dünnyögni. Majd oda ment a kandallóhoz, melynek párkányáról egy figurát lekapott s elkezdett vele játszani. Játék közben elnyelte az ostoba titulust s látszólagos nembánomsággal kezdett beszélni:

— Te igen önző vagy papa. Nem akarom a szemedre hányni, hogy feleségül olyan asszonyt vettél, ki épen olyan sokat tudott költeni, mint te. Hogy azután téged is utóitért nemezis — az egyik Birike, tudod az énekesnő megugrásával, azért megint nem vádolkak. Semmi, pár százezret usztattak el.

Hanem engedj meg papa, abba már én nem fogok beleugrani, hogy amit az énekesnő elrontott, azt én hozzam helyre.

— Az pedig nem az én gondom — mondá az öreg Domby — szerencsésen fél-

reállottam az utból egy olyan tőkével, mely bizonyosan hoz vagy huszezeret évenként. Sovány jövedelem, az bizonyos s amiből sem mire sem telik. Az anyád adósságát valahogy kifizetem. De ha szegény, még két évig él — nohát akkor már nem élek.

Az öreg erre kivette a kabátjából a zsebkendőjét s megtörölte a szemét.

— Mariska mamát siratod, vagy a pénzedet? — kérdé gunyos mosolylyal a fia.

Az öregnek arczába szökött a vér.

— Tacsó — kiáltott egészen kikelve, hát már semmi sem szent ölötted?

— Hogyne! Éppen azért kértelek, hogy azt a huszezeret fizesd ki holnap. Roppant nagy pechem volt tegnap a kaszinóba. És tudod a becsület.

— A becsület? A te becsületed! Nos hát ha akarod, könnyen megmentheted. Elveszed Blankát, kapsz egyelőre egy fél milliót, amiből azután még meg is élhetsz egy egy pár évig.

— Ejh, hadd azt a Blankát. A nagyapja még valami házaló féle volt. Az édes atyja pedig valami szerencse-féle következtében barancsolt össze néhány milliót. Olyan család, a milyennel nem fogom beszennyezni nevemet.

Itt most csak papa egy kérdés van, kifizeted a huszezer forintot holnap délig, vagy nem?

— Nem!

Nem?

— Megmondottam.

Ezzel az öreg Domby egész felindultan el akarta hagyni dolgozó-szobáját.

— Egy szóra papa, — kiáltá utána a

fiu, mialatt egy nádszéken átvette lábait, mintha lovagolna.

— Meggondoltad talán?

— Valamit meg. Te kényszeríteni akarsz, hogy én egy olyan házasságot kösssek, mely nem hozzám való. Ugy okoskodol, hogy nem adsz fiadnak becsületbeli tartozása kiegyenlítésére pénzt, a hitelforrások pedig végkép kiapadtak, hát el megy ahhoz a milliomos leányhoz, azért, mert annak van pénze és bevallja neki szerelmét. Hahaha? Szerelmét, melyről mit sem tud. Nos, ne vessz hát édes papa!

Hanem azt elméltőztattad felejteni, hogy a botnak két vége van. Gondold csak el, hogy én a másik végét megmarkolom és kétségbeesetten elkezdlek hadonászni vele. Mit gondolsz mi lesz akkor?

— Én nem használok botot, de csak vesszöt sem, melyet ellenem fordíthatnál.

— Ugy ugy papa. Csak szavaj! Milyen meggondolatlan ifjúkori hév. Igazán rosszul számítottál, kifeleddél engem a játékból s csak a fiaddal gondoltál, pedig én meg a te fiad két különböző személy vagyunk attól a perctől, melyben az a szerencsétlen gondolatod találna támadni, hogy ne fizesd ki becsületbeli adósságom. Mert akkor előáll az éne és ellened drága papa alkalmazok egy másik erkölcsi kényszerít, a melyet ugy hívnak, hogy gondnokság. Kaczagj már papa, ugye pompás ötlet? Tehát hallgass meg. Ha te nekem holnap déli tizenkét óráig huszezer forintot nem fizetsz ki, megszüntem fiad lenni. Azaz, pardon, épen akkor leszek szerető gondos fiacskád. Képzeld csak. Elmegyek az ügyvé-

eme-
eladó
vagy

Eladás nagyban és kicsinyben

k

vo-

tök.

ok.

kák.

ek

atnak.

s

ára

ezen bajos változtatni, mert a nép már kezdi követelni, hogy a társadalom segítsen rajta, mert ismeri, tudja, hogy a nyomor enyhítésére számos újabb intézmények létesültek.

Hát ezzel a ténynyel számolni kell, még pedig minél hamarabb.

Az életnek vannak árnyai, de nem mindig ilyen feketék azok, a mint állítani szeretik.

Dr. K.

A képviselőház legközelebbi ülését esüförtökön, október 18-án tartja. Ez ülés napi rendjére a ma letárgyalt végérvényes határozat alapján és bizottsági jelentések benyújtását tüzték ki.

A költségvetés tárgyalása. A képviselőház pénzügyi bizottsága október hó 18-ik napján délelőtt fél 11 órakor ülést tart, melynek tárgya kisebb tárczák, esetleg a belügyi tárcza 1901. évi költségvetésének tárgyalása.

Tisza Kálmán visszavonulása. Bécsből jelentik, hogy az utóbbi időben többször megjelent ama hírekkel szemben, hogy visszavonul Tisza Kálmán a politiktól, a N. W. T. egy tudósítója megkérdezte magát Tisza Kálmánt, hogy nem volna helyes e híreket megczáfolni?

Tisza erre így nyilatkozott:
— Főlöskéges, mert nagyváradi választóim az ellenkezőről vannak meggyőződve.

Egy jó törvény.

október 16.

A magyar törvényhozás rég ideje alkotott hasznosabb és jobb törvényt, mint azt amely a gazdatisztek viszonyát szabályozza, és ezek érdekeit szolgálja.

demhez s azzal megírunk egy kérést, hogy elened rendeljék el a zárlatot — azaz csak helyezzenek gondnokság alá. Nagyszerű lesz! Egy erdővölgyi Dombly gondnokság alatt. Egy nemes ember. Pedig oda kerül, ha elkezdem érveimet fejtegetni az illetékes hatóság előtt. Felemlitem a Birivel töltött időket, no meg a Glasról sem feledkezek meg, a ki oly szépen vette meg a buzát, hogy még te fizettél neki. Szóval érvekben nem lesz hiány, a mint azt te papa egy jó fiuról fel is tételezheted.

Erre felugrott székéről, meghajtotta magát és othagyta az öreget a szobában.
Az — öreg Dombly pedig ismét meggyújtott egy szivart s magában mondá:
— Mégis csak nagyobb gazember mint hittem!

Másnap délelben a fiatal Dombly egy levelet kapott atyjától, melyben értesíti, hogy elejét akarja venni a gondnokságnak és eljegyezte Blankát, a milliomos börze herceg leányát. Es leendő apósa meg fogja menteni a gondnokságba való helyezéstől.

A fiatal Dombly pedig a levél elolvasása után úgy felkaczagott, mintha csiklandozták volna. Hogy az örege házasodik és elveszi azt a leányt, a kit előbb neki ajánlott feleségnek.

Oda rohant a fegyvereihez, leemel egy töltött pisztolyt, belenézett a csövében — és ismét vissza akasztotta. Nem akart önmagán bosszút állani.

Azt mondják, hogy az öreg Dombly még nagyon boldog pedig már két hete, hogy házas.

Nem szorul hosszabb magyarázatra, hogy mit jelent nemzeti szempontból a tízezer főnél többet számláló gazdatiszti kar a magyar középosztályra nézve. Tudjuk mindannyian, hogy ez a kar képviseli a vidéken a nagy értelmiséget s egyik legerősebb eleme a középosztálynak.

Nagyon is elérkezett tehát már az ideje, hogy ennek az osztálynak érdekeit és jogait végre szabályozzuk s a mit oly soká nélkülözött, jogviszonyának rendezettségét s ezzel kapcsolatban kellő tekintélyét is megadjuk.

Az elfogadott törvényjavaslat azonban nem pusztán a gazdatisztek érdekét tartja szem előtt, — hanem országos érdeket — is véd.

Mert, a midőn a magasabb gazdasági szakismeretek elsajátítására, a kvalifikációra ad erős ösztönzést, egyúttal a magyar föld birtok értékbeli emelését is czélozza.

Az az előny, a melyet a törvény az okleveles gazdáknak biztosít, egyrészt buzdítással szolgál e pálya megkedvelésére, másrészt a birtokok kezelésében, magyar érzelmű és képzettségű tiszték befolyása alatt, nem csak anyagi, de nem megvetendő nemzeti czélt is szolgál.

Ennek a törvénynek megéri majd jótékony hatását a gazdatiszti kar s a jótékony hatást gyümölcsöztetni fogja még inkább a magyar föld.

Külföld.

A zsidók politikai jogai Romániában.

A román kamarához ma nyújtották be az összes romániai zsidó hitközségek előjárói által aláírt kérvényt, melyben a romániai zsidóság nevében a törvényhozástól politikai jogokat kérnek. A Carp-kormány Károly királylyal aláíratta a román alkotmányt revideáló országgyűlés a román alkotmányt a zsidók politikai jogaira vonatkozó 7. pontját, valamint a trónöröklésre vonatkozó pontokat fogja újra megvitatni.

Egy biborok a színészeiről.

A nagyváradi «Szigligeti színház» megnyitása alkalmából színházi emlékalbum jelent meg.

Az albumnak közöljük a következő részét:

A rózsza a virágok királynéja — egy hibája van, hogy elhervad.

A művészet a kedélyéletnek rózsája, egy gyengéje van, hogy leveleit könnyen letépedeli az erkölcsi romlottság.

Sikamlós és csalékony a művészpálya. Itt is, mint minden életpályán, csak egy nem csal, egy áll rendületlenül: — a tiszta erkölcs.

Ez a rózsza, mely el nem hervad. Ez emeli a művészt azon talpazatra, — a hol mint művész s mint ember tiszteletreméltó marad.

Nyomorult a művészet, mely erkölcstelen és nem lehet boldog ember az, ki nek roncolt — nem sivar — kedélyéletét a művészet foszlányai csak hiányosan takarják.

Hinni az Istenben és az erénynek hatalmában. Ez biztosan vezeti a művészt a csábítás sugalmzásai közt úgy, mint a nyílt romlottságnak dacos kihívásai közt.

Lehet valaki szerencsés a művészpályán, de lehet sajnálatraméltó — mint ember.

Dr. Schlauch Lőrincz
bibornok.

Belföld.

A mit pártolni kell.

Háromszék vármegye rendes évi közgyűlése egyhangulag elfogadta dr. Bene István és társainak indítványát, hogy fölíratot intéz a képviselőházhoz aziránt, hogy az 1868. XXIV. t.-c. helyébe új törvény alkotassék, amely a magyar nyelv hivatalos használatát minden hatóságnak kötelezővé tegye. Az összes törvényhatóságokat átiratban fölhívják a fölírat támogatására.

Vasuti balesetek.

A kormánynak most kiadott jelentése és statisztikai évkönyve szerint a múlt évben a magyarországi vasutakon baleset következtében az utasok közül 11 meghalt, 60 pedig sérülést szenvedett. A vasuti alkalmazottakat ért balesetek már nagyobb számot adnak. Az alkalmazottak közül meghalt 76, megsebesült 148. Azok közül, akik sem utasok, sem vasuti alkalmazottak nem voltak, szintén többet elpusztítottak a vonatok. Ilyen idegen személy 86 halt meg, 84 pedig többé kevésbé súlyos sérülést szenvedett.

Lelenczgy.

A Fehér Kereszt Országos Lelenczgy. Egyesület szeptember hónapban felvett a központban 229, tizenegy fiókintézetében 384, összesen 577 lelencz elhagyott és árva gyermeket. Nevelt a központban 3834, a fiókokban 2133, összesen 6017 gyermeket. Ez a derék egyesület tehát méltán megérdemli a közönség pártfogását.

A furfangos perzsa sah;

A főkonzul rendjele.

A képviselőház ülésén beszélték az alábbi pompás históriát, a mely ugyan csak megkaczagtatta az ő s z e s honatyákat.

Ugy beszélték, hogy tószegi Freund Jenő, a budapesti perzsa főkonzul megkapta a másodosztályu nap- és oroszlanrendet.

Freund nagy boldogan hazavitte a cifra ordót, de ahogy odahaza vizsgálatni kezdi, hát uramfia, azt veszi észre, hogy nem gyémántokból való ám a rendjele foglalatja, hanem csillogó villogó, de értéktelen kövekből.

— No, már ilyenekkel csak nem parádézhatnak a Liptóvárosban! — gondolta magában tószegi Freund.

— Menten elis hajtattam a ékszerészhez, kitérte az értéktelen köveket és pompás briliánsokat tétetett a helyükbe, olyan szép darabokat, hogy csupa gyönyörűség volt nézni.

Másnap aztán tószegi Freund szépen föltűzte az immár sok ezer forint értékű rendjelet és úgy ment tisztelegni a sahhoz.

És a hogy ott áll a királyok királya előtt, hát Muzaffer ed-Din tágra nyitott szemekkel nézi az ordót, le sem veszi a szeméit róla, aztán valamit mond perzsa nyelven a nagyvezérnek.

A következő pillanatban aztán a nagyvezir odalép tószegi Freundhoz és azt mondja neki:

— Ő felsége épen most fejezi ki a megbotránkozását a miatt, hogy az ő budapesti főkonzulja csak a másodosztályu nap- és oroszlant kapta meg. No várjon hát, adja vissza a másodosztályut, majd miadjárt hozok egy első osztályut.

Es azzal szépen — levette a tószegi Freund kabátjáról a gyémántos ordót és hozott helyette a szomszédos szobából egy

első osztályu nap- és oroszlánt, egy akkora pléh-darabot, mint egy borbélytányér, a melyen azonban persze hogy nem voltak gyémántok...

Vidék.

48 as honvéd a temető árkában. Szerb-Csanádról írják: Markov György, egy hetven nyolcz éves aggastyán, 48-as honvéd fel akasztotta magát afeletti bujában, hogy kis vagyonszállásával sehogysem tudottrendbe jönni. Egy fia volt az öregnek és három leánya. Kevés ingatlanát még életében fia részére szeretete volna biztosítani, bizonyos évi járadékot kérvén tőle. Fia sokalta a kért összeget, felesége meg folytonosan duruzsolt, hagyta a leányainak valamit. E feletti bujában felakasztotta magát a szoba ajtó feletti szegre. A volt 48 honvédnek nem adta meg a pap a végtisztességet. Nem tették szentelt földbe az öreg honvédet. Pap nélkül vitték a temető árkába.

Megőrült a tudásvágytól. Egy ember, ki sokat tanult, sokat kinlódott, megőrült kkor mikor végre célhoz ért. Hunyadi Ignácznak kivják a szerencsétlent. Napdijából lett pécsi törvénytudó aljegyző, már bírói vizsgálja is volt, csak kinevezésre várt. Gyógyították, elbocsátották és Hunyadi ismét elfoglalta hivatalát. De a betegség újból kitört rajta. A rendőrség ismét a kórházba helyezte el őt, fivére érte jött, magával vitte, de elszökött tőle és Pécsre jött. Szombaton reggel azután olyan botrányt idézett elő, hogy a rendőrség ismét a kórházba internálta.

Tolvaj-furfang.

— Történet a bizalomról. —
Elmondja egy csendőr.

Órszállomáscsmon, egy nagyobb alföldi mezővárosban, történt nemrég a következő eset.

Epen vásár volt és egy környékbeli falusi gazda jó kedvvel ballagott a főpiacz felé, oldalzsebében szorongatva azt a 300 frtot melyet két szép csikójáért most vett be a lóvásártéren.

A mint az egyik sarkon befordul, egy uri formájú férfit vesz észre, aki a legkeservesebb kinszenvedések között majdnem földre roskadt.

A parasztgazdának megesett a szive és részvétellel tudakozódott az uri embertől, hogy mi a baja.

— Jaj, jaj, — nyögte a kérdezt — végem van, cda vagyok! Ezek a rémitő görcsök rögtön megölnek.

— Talán lehetek valamiben segítségére?

— Ha lenne szives jóbarátom gyomor-cseppeket hozni a patikából. Ez mindjárt könnyítené rajtam. Magam mennék, de nem bírok egy lépést sem teani.

— Nagyon szivesen hozok. Megyek, futok, mindjárt itt leszek.

— Itt van barátom az oldalzsebemben a z erszényem. Vegyen ki belőle 10 frtot.

A mi gazdánk egy hatalmas erszényt von elő, mely tömve látszott mindenféle papirokkal és pénzzel. Hamarjában egy elől kikandikáló 10 frtot kirántva, gyorsan vissza helyezte az erszényt az uri ember zsebébe. Ezzel aztán neki indult a patika felé.

Alig tett azonban pár lépést, az idegen visszahívta.

— Édes barátom — szól az uri ember — már bocsásson meg, de annyi a rossz ember, hogy nem veszi tőlem rossz néven,

ha egy kissé bizalmatlan vagyok. Hátha maga most elmegy és a helyett, hogy nekem gyomor-cseppeket hozna, elillan a tiz forintommal?

A mi gazdánk lángvörös lett e szavak hallatára és csak dagadtak erei e méltatlan megbántás folytán keletkezett felindulása következtében:

— Már hogy én megszőkném?! — Ilyet csak ne gondoljon rólam az ur. Ihol van ni, most is két szép csikót adtam el a vásáron. S hogy lássa az ur, hogy kivel van dolga, ihol van ni ez a bugyeláris, 300 frt van benne, fogja, tartsa meg addig, míg visszajövök. S ezzel be sem várva a választ, kezébe csuszította az idegennek a 300 frtot tartalmazó tárczát és hátrafordulva, neki-iramodott a patikának.

Alig telt bele öt percz, a mi jó falusi gazdánk visszakért a sarokra, kezében szorongatva a gyomor-cseppeket tartalmazó kis üveget. De a betegnek hire-hamvá se volt. S meggyőződött hogy egy furfangos család áldozata lett.

Csak valami három hónap mulva sikerült azt a bizonyos uri embert, egy másik vásár alkalmával kézrekeríteni, mikor aztán kiderült, hogy az illető a legveszélyesebb szélhámosok egyike.

Vegyes.

Amerikai jótékonyosság. Bosztonban jótékony egyesület alakult, melynek az a hivatása, hogy a szegényebb osztály által lakott városrészekbe naponként négy foltozó szabót küld, kik a szegény emberek kilyukadt nadrágait és kabátjait ingyen, azaz a jótékony egyesület költségén kijavítják. Az egyesület költségeit úgy fedezi, hogy a felvarrandó foltokra posztógyárak, szabók stb. czimeit nyomtatja, melyeket jól megfizettet magának.

Csirke mint dajka. Egy magyar gazda írja a következő esetet: »A nőm egy tyukját még január végén ültette meg 14 tojásra, a melyekből a rendes időre a csirkék ki is kelték. Ugyanazon a helyen tartózkodott egy késő őszi csirke is, mely most mindössze is csak olyan nagy, mint egy közönséges rántani való csirke. Ez a nagy csirke folytonosan az aprók közt lévén, a kottlós tyúk nem bántotta. Három hét multán az öreg kottlós tojós lett és csirkéit elhagyta. Az apró csirkéket most a nagy csirke vette pártfogásába, vezette őket annak rendje és módja szerint, kotyogott nekik és kínál-gatta őket a talált eledellel. Egész gyönyörűség látni őket.«

Egyről-másról.

Baj-e vaknak lenni?

— A „Süket néma világ“-ból. —

Mindnyájan tudjuk jól, mit jelent a vak-ság. Szörnyű nagy bajt. Fogalmunk is lehet róla, csak hunyjuk vagy kössük be szemünket. Mindjárt vakok vagyunk. Hanem ez se olyan szörnyű szerencsétlenség. Lehet rajta segítenünk. Hogyan? A tapintóérzések fejlesztésével s tökéletesbitésével. S ennek van egy praktikus módja. A következő:

Sötét szobában vagyunk. Én, a vak és Juczi, a szobaciczus.

A szobaleány talán tiltakozni fog, de megnyugszik, ha fölvilágosítjuk, hogy tapintóérzéseink finomítására szolgál a kísérlet. Bent aztán végigtapogatjuk a cziczuskának

mind a tiz ujját meg az orcácskáját, s rövid idő alatt megmondjuk, hogy a keze aranyos a képe rózsás, az egész lány jaj be takaros. A mitől ő is nyugodtabb lesz, meg mi is tökéletesbitettük a tapintóérzékünket.

Tessék csak megpróbálni.

Különfélék.

+ Japáni meghívó ebédre. A japáni a vendégét rendszeren a következő meghívóval kéri magához ebédre: »Bocsánatot kérek vakmerőségemért, melylyel önt megsérteni bátorodom, midőn önt arra kérem, hogy lakásonat ebédre megtisztelni sziveskedjék. A házam picziny és nagyon piszkos. Ételeink ocsmányok és attól tartok, hogy ön meg fog bennünket tisztelni jelenlétével december 9 én este 6 órakor.« A vendég beléptekor azt találja, hogy a lakás nagyon csinos, berendezése takaros, az ételek jók és a vendéglátók rendkívül szeretetreméltók. Az ebéd tiz-tizenöt fogásból áll és izletességben felülmulják egymást. Az önmegalázás csak szólásforma, melylyel a vendéget meg akarják tisztelni.

+ A himlő és a baj színe közt, mint egy amerikai orvos állítja, összefüggés van. Ő több, mint 40,000 himlős beteget gyógyított s azt állítja, hogy e betegség vörös vagy erősen szőke embereknél sohasem fordul elő.

+ Hogyan keletkezett a kifli. A hajdani zsidóknál szokásban volt, hogy az ég királynéjének, ki nem volt más, mint Asztarte, a hold istennője, tiszteletére ujhold-alaku ünnepi süteményeket sütöttek, melyeket »égi kenyerek«-nek neveztek. Es ez az ujhold (kifli) alaku sütemény lassankint a többi népeknél is meghonosult.

N A P I H I R E K.

— Kinevezés és köszönet. A nagymélt. vallás és közoktatásügyi miniszter f. év. szept. hó 17-én 58441. sz. a. kelt rendeletével Dobiecki Sándor m. áll. vasuti üzletvezetőt a debreczeni segédek továbbképző-és szakrajztanfolyama felügyelő bizottsága elnökévé kinevezte. — R o s z l e r Richard előbbi elnöknek évek során teljesített hasznos munkásságáért meleg elismerését kifejezte.

— A vasárnapi munkaszünet és a szentképek árulása. A kereskedelmi miniszter legközelebb egy kiadó-társaság folyamodására kijelentette, hogy az esetben, ha az első fokú iparhatóságtól iparigazolványt szerez, saját készítményű szentképeit, mint kizárólagosan vallási célokat szolgáló s a valóságosságot előmozdító tárgyakat az ország területén bucsukon, vásár- és ünnepnapokon nyílt helyeken vagy sátrakban szabadon elárulíthatja s ez az elárulás sem az 1884: XVII. t. c., sem pedig az 1891: XIII. t. cikk és az azok végrehajtására vonatkozó rendeletek szempontjából nem ütközik akadályokba.

— A tanítók árvái. A helybeli orsz. tanítói árvaházban 65 fiu, 71 leány, összesen 136 növendék van. Iparra adatott 17 és tanító képzőben és árvaház gondozása alatt 3, összesen 157 növendék. Nemzetiség szerint: magyar 106, német 2, ruthén 16, tót 16, szerb 1, román 16.

— A tábornok fia. Több nap óta városunkban kószál egy fiatal ember, ki magát nyugalmazott honvédtábornok fiának s gróf D e g e n f e l d József unokaöccsének adta ki. Nappal kéregetett s a mit így összeszedett, azt este különböző kávéházak-

ban s egyéb mulatóhelyeken eldorbézolnak. Végre is feltűnt a rendőri közegeknek s go-
dön igazolásra szólították fel, kezdetben a
rombáskodott, majd László Béla kolozsvári
illetőségű ny. honvédeztudós fia a k
mondotta magát. Minthogy azonban okmá-
nyai nincsenek, egyelőre fogva tartják s
miután az engedély nélküli kérégetésért és
hatósági közegek elleni kihágásért reászab-
dott 8 napi fogházbüntetését leülte, illetőségi
helyére Kolozsvárra fogják toloncolni. Itt
fogják megállapítani, hogy szélhámos, vagy
pedig előkelő család könnyelmű elzüllött,
tagjáról van-e szó s nem terheli-e más
súlyosabb beszámítás alá eső cselekmény
is lelkét?

— **A miniszter üdvözlése.** Wlas-
sics Gyula dr. közoktatásügyi miniszter
tegnap a következő táviratot kapta Deb-
reczenből:

«A debreczeni tanári kör mai közgyű-
lése mély tisztelettel és hálás érzelemmel
üdvözlöi Nagyméltóságodat azért a főmelő-
jőindulatáért, melyet az 1901. évi költség-
vetés keretében az állami középiskolai ta-
nárok érdekében tanusítani méltóztatott.
Dóczy Imre, elnök.»

— **Nyugalomba vonuló erdész.** Debreczen
sz. kir. város egyik köztisztviselőjében álló
szorgalmas tisztviselője Bészler János guthi
erdész több mint 40 évi szolgálat után be-
adta a nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

— **Ahol az asszony parancsol.**
Piros Bálint uram is tullótt a czélon szá-
mitásával, mikor élettársát oltár elé ve-
zette. Ő ugyanis abban a hitben ringatta
magát — hogy az ő Terkájából olyan asz-
zony lesz mint a parancsolat, ki álmait is
az ő kedves férjem uramjáról szövi. Igen
ám, de minden megfordítva történt a lagzi
után. Nem ő, de az asszony lett az ur a
háznál, s bizony a jámbor lelkű és «nem
hamar kezű» Piros Bálint uram többször
töltötte az éjt a ház küszöbén kívül, mint
a barátságos meleg szobában, honnan az
asszony kikergette volt. Tegnap este is
összekülönbözhetek valami felett, mert esti
harangozásokor olyan csete-patét csaptak a
külsősori hajlékuk előtt: hogy a fél utca
is össze csődült rája. Debreczeni embernek
pedig egyéb sem kell, mint egy kis «látni
való». És ott láthatták is, midőn egy asszony
ugyancsak dreszirozta a «gazdáját», hol
ököllel, hol amugy. És Piros Bálint uram
békén türi a kék foltokat, mert úgy mond:
«Elvette az eszemet ez a fránya szép asz-
szony; még ha megölné se bánám». Jah, a
szerelem sötét verem...

— **Lepkék a főtéren.** Sokszor em-
lítettük már lapunkban azt a botrányos
helyzetet, mi nap leszállta után a főtéren
uralkodik. Essténként ugyanis a főtéren,
városunk egyedüli szórakoztató helyén —
ötössével, hatossával libegnek azok a kétes
festett arcú lepkek, kik méltó undort kelt-
hetnek a sétálók között. Eltekintve már
puszta megjelenésüktől, úgy viselkednek
ott, mintha a főtéren egyedül ők volnának.
Ronda csavargók karjára fűzik magokat, s
úgy kacsingatnak az «uri férfiak» után.
Egyiket másikat meglökik, s lépten nyomon
hallani a frivol piszogéseket. — Jó lenne
ezeket a kétes alakokat sötétebb utcákra
terelni — szórakozás végett.

— **Megkergetett zsidó gyerek.** Tegnap
este épületés hajczihó volt a nagy templom-

nál. A kollégiumból kiseregő inas fiuk ugya-
nis egy szundikálva ballagó máramaros me-
gyei zsidó gyereket kaptak kereszt tűzbe, s
ebből olyan atak fejlődött a nevezett helyen
hogy a járó-kelők ijedten rebbentek szély-
lyel. Lageredetiab azonban egy öreg ur cse-
lekedete volt, ki a zsidó gyerek pártjára áll-
ván, botjával hadonászni kezdett. Ezt pedig
nem jó néven vehették a rakoncátlan fiuk
mert mire az öreg ur hármat fordult, sehol
sem volt a bot — eltűnt. A »jó képű« öreg
ur még forgott körbe, kereste a botját, —
hiába. Valamelyik inas gyerek remekül ki-
kapta a kezéből, gondolván, hogy jobb he-
lyen van ez ő nála.

— **A debreczeni tanári kör** közelebb tar-
totta tisztújító közgyűlését a következő ered
ményekkel: elnök lett Dóczy Imre egyházker.
középkisk. felügyelő 26 szavazattal 25-tel,
Alelnök, Várady Károly piarista gimn. igaz-
gató, titkár dr. Kardos Albert főreáliskola,
tanár 24—24 szavazattal, pénztáros, dr. Nagy
Zsigmond ev. ref. főgimnáziumi tanár.

— **Dal a szobalányokról.** A szobacizák
ma már nemcsak a nagyvárosokban sze-
csezessziósak, hanem úgy látszik, vidéken is.
A Zentai Híradó-ban olvassuk, hogy egy
odaváló szobalány megszökött a gazdájától,
s mikor a rendőrkapitány ezért kérdőre
vonta, fitymáló hangon jelentette ki:

Ugyan kérem, csak nem szolgálók olyan
helyen, a hol már zongora sincsen! Hát
mivel töltsem az időmet, ha a nagyságáék
nincsenek otthon!

A zentai szobacizca mintájára a kö-
vetkező fajta szobalányok jelennek meg lelki
szemeim előtt:

Rendőrkapitány: Miért hagyta
maga ott a gazdáját?

Szobalány: Ugyan kérem, csak
nem szolgálók olyan családnál, ahol a nagy-
sága még négy kezet sem akar zongorázni
az emberrel. Vasárnap is kértem és nem
jött az Istenadta!

Vagy:
Rendőrkapitány: Miért akadá-
lyozta meg maga seprével, hogy az urak
quartettet játszanak otthon?

Szobalány: Ugyan kérem, az egy
vasárnapom van, mikor nincs kimenőm és
otthon kell maradnom, hát csak nem va-
gyok máriás hunczut, hegy akkor is az ő
czinczogásukat hallgassam mikor a galambom
ezredtrombitás!

Avagy:
Rendőrkapitány: Miért vágta
pofon az urát?

Szobalány: Az angyalát a pa-
rasztjának, amit piszkálja a fogát, mikor föl-
szedem az asztalt!

Székfoglaló. Folyó hó 20-án, szombaton
d. e. 10 órakor tartja meg Csighy An-
dor a főiskola ez évi szeniora székfoglaló
értekezését »A lelkigondozásról.« Hagyomá-
nyos szokás szerint e napon a főiskolában
előadások nem tartatnak.

— **Az országos vásárok rende-
zése.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter
ur a kisipar védelme szempontjából kívánja
mielőbb rendezni az országos vásárok ügyét
s ezért még ez év folyamán egy alaptevé-
statistikai felvételt kíván készíttetni. E mun-
kálathoz elvégzésével a törvényhatóságok,
illetve azok első tisztviselői biztattak meg,
de mert a kérdőívek kitöltésénél előfordul-
nak adatok, melyek csakis szakemberek
becslése alapján lesznek megállapíthatók,
felhívta tehát a miniszter ur a keresk. és
iparkamarákat, hogy minden egyes törvény-
hatósági jogú város, illetve vármegyei szék-
hely területére bizzon meg a felülvizsgáló
bizottságban való részvétellel két-két ka-
marai tagot.

Gyilkos vasdarab.

(Saját tudósítónktól.)

Szomorú eset színhelye volt a napok-
ban Eötvös-utcán Pálincás Ferencz, kovács-
mester műhelye a 27-ik szám alatt, melynek
hőse Pálincás Ferencz, az pedig Bonyhai
János, ki mint kerégyártó volt társa Pá-
lincásnak.

Midőn e sorokat írjuk — épen akkor
indul meg a tanúk kihallgatása és a nyo-
mozást a hely színén Mile Pál, rendőrfogal-
mazó, eszközli s így csak lapunk holnap
számában regisztrálhatjuk bővebben e szo-
morú esetet.

Ma csak anynyi a bizonyos, hogy pár
nappal ezelőtt Pálincás úgy ütötte balkaron
egy rozsdás vas darabbal Bonyhai Jánost,
hogy az ennek következtében hétfőn este 9
órskor kiszenvedett.

Ma már a közközház boncztermében
várja a ma d. e. végbemenő bonczolást,
mivel erőszakos halállal mult ki s bünte-
tendő cselekmény forog fönn, ezért kérte
dr. Balkányi Ede, I-ső kerületi tisztviselő
a hullának orvos törvényszéki felbonczolását.

Bonyhai János 36 éves, ev. ref. nős,
kinek halálát — mint dr. Pallay Miklós
konstatálta — egy ütés következtében elő-
idézett genyverűség okozta, mely a karra
tett ütés következtében állott elő.

TÁVIRATOK.

A király Gődöllőn.

Budapest, okt. 16. Ő felsége ide haza-
való tartózkodása alatt nem szándékozik be-
rándulni. A fontosabb állam ügyek elvégzése
után ott maradó óráit vadászattal tölti. A
felség pihenni kíván.

A beteg svéd király.

Stokholm, okt. 16. Oszkár svéd király
megbetegedett. — Állapota igen ag-
gasztó. — Oszkár király néhány nap óta
a jobbtüdejében észlelt nyálkaképződéssel
kapcsolatos tüdőhurutban megbetegedett. —
Ereje némileg gyöngült, úgy hogy ágyban
kellene maradnia. Álma jó, érverése és hő-
mérséglete meglehetősen jó.

Bezár lengyel iskolák.

Berlin, okt. 16. A kormány elrendelte a
berlini lengyel iskolák bezárását. Az illető
iskolákat lengyel vendéglősöknél tartották
fenn és mindössze lengyel nyelvet és len-
gyel történelmet tanítottak bennük. A kor-
mány már néhány év óta üldözi az itteni
lengyel iskolákat, a melyeknek száma két
év alatt tizennégyről nyolczra apadt.

Anglia háborúra készül.

London, okt. 16. Félhivatalosan jelentik,
hogy a kormány közvetlenül az új parla-
ment összeülése után javaslatot fog előter-
jeszteni a haditengerészet jelentékeny szapo-
ritásáról; a kormány több nagy hadihajót és
néhány panczélos czirkálóhajót fog építtetni.

A burok küzdelme.

Brüssel, október 16. Az itteni transzvái
üggyivőség tudatja, hogy Krüger európai uta-
zása semmi képpen sem befolyásolja a há-
boru folytatását. A burok még hónapokig,
sőt esztendőig fognak a legnagyobb elkese-
redettséggel tovább harcolni és a háboru
csak a burok teljes kiirtásával fog véget érni.
Már most kétségtelen, hogy Krüger Trieszt-
ban fog partra szállni.

Az amerikai elnökválasztás.

Newyork, okt. 16. Pártatlan szemlélők meg vannak győződve, hogy ha csak véletlen dolgok nem jönnek közbe, Mac Kinley megválasztása bizonyos. Hozzá értő emberek számításai megegyeznek ebben azoknak a véleményével, kik az amerikai nép jellemére alapítják ítéletüket. Eddig kétségesnek ismert államokból érkező jelentések arra vallanak, hogy a republikánus eszme terjedésével napról-napra növekszik Mac Kinley híveinek száma.

A kínai háború.

Páris, október 16. Tientsinből jelentik: A diplomáciai kar tagjai értekezletet tartottak, melyen egyhangulag helyeselték Delcasse javaslatát. Conger amerikai követ azt a nézetet vallotta, hogy a Delcasse által javasolt föltételeket csak a béketárgyalások alatt kell diktálni a kínaiaknak.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása.	
Buza 1900. októberre	7.45
» 1901. áprilisre	7.90
Rozs 1900. októberre	7.09
» 1901. áprilisre	7.38
Zab 1900. októberre	5.35
» 1901. áprilisre	5.57
Tengeri 1901. májusra	5.05

Amerika 1%,-dal olcsóbb, irányzat: lanyha.

LEGUJABB HIREK.

— A debreczeni orvosok díjazása.

— Annak idején értesítettük Debreczen város közönségét, hogy a belügyminiszter megállapította az orvosok tiszteletdíjait.

A leirat megjött Debreczen városához és a tanács véleményezésére kiadta az egészségügyi bizottságnak.

A tisztí főorvos véleménye az, hogy Debreczen az ország városai közt a harmadik helyet foglalja el, lakosainak vagyoni viszonya igen kedvező, a szerényebb jövedelemmel bírók pedig betegséggelgyőző egyesületek tagjai, Debreczen magánorvosi díjazása a második osztályba lenne sorozható. Az egészségügyi bizottság ugyanezen a véleményen volt. Hogy pedig Debreczen közönsége tisztában legyen azzal, hogy milyen a második osztály szerint az orvosi díjazás, tájékozásul ide iktatjuk:

Egy orvosi látogatás nappal 4 korona. Éjjel 6 korona, Egy eltöltött fél nap 15 korona; egy fél éjjel 20 korona, és minden további óra 2 korona. Orvosi tanácskozás nappal 15 korona, éjjel 26 korona, bonyolított seb első kötözése 10 korona, minden további 6 korona, szülészeti műtéteknél 30—80-ig terjedhet az orvosi díjazás.

— **Értesítés.** Polgármester ur Ó nagyságának f. hó 18-dik napján végbemenendő 25 éves jubileumára vonatkozólag a tanács értekezlet megállapodásaként a következőket hozom a tek. tanács és városi tisztikar b. tudomására:

J. F. hó 18-án, a diszközgyűlés napján délelőtt pont fél 10 órára gyűlünk össze, — tanács és tisztviselői-kar — a városháza nagy-tanácstermében s indulunk fél 10-kor a diszközgyűlés színhelyére, a Bika-szálloda disztermébe. Az öltözék diszmagyar, frakk vagy fekete szalon öltözet.

II. A diszközgyűlés befejezése után a tanács és tisztikar ismét a városháza nagy-

tanácstermében gyűl egybe, hol ünnepelt polgármesterünknek a tanács és városi tisztikar arczképeivel ellátott emlék-album fogróvid üdvözlőbeszéd kíséretében átnyújtani.

III. F. hó 18-án este a Bikában tartandó társasvacsorán, valamint a jubileumi nap előestéjén, — Október 17-én — a színházi diszeloadáson a résztvevők frakk, vagy fekete szalon-öltözetben jelenjék meg.

Debreczen, 1900. Október 15.

A tanács értekezlet megbízásából:
KOMLÓSSY ARTHUR.

főjegyző, polgármester-helyettes.

— **Az eperjesi joghallgatók testülete,** mint értesülünk a debreczeni főiskolai ifjuságnak hozzá megküldött határozatát, illetve felhívását a magáéva tette teljesen. Kijelentette további fenti egyesület, hogy a budapesti egyetemi körnek magát az ifjuság vezetőjeként feltüntető magatartása ellen mindaddig tiltakozni fog, míg működésében politikai vagy felekezeti tendenciákat lát.

— **Iparos tanonczműhely.** A magyar áll. vasutak debreczeni gépjavitó műhelyében egy iparos tanonczműhely létesített s abban az oktatás már kezdetét is vette. Ezen iskola 4 évfolyamból áll, a mely a lakatos, kovács, esztergályos és rézműves mesterségekre képez ki. Az iskola minden megkívánható tanszerekkel és taneszközökkel fel van szerelve, mely megfelel egy a közegészségi, mint oktatási szempontból a legmesszebb menő igényeknek. Az iskola ellenőrzési és oktatási személyzete a következő: Podolszky Béla áll. vasuti műhelyfőnök, mint általános vezető, egy ev. ref. és egy róm. kath. lelkész hitoktató, három okleveles gépészmérnök, egy államszámviteli vizsgát tett hivatalnok, egy művezető és egy előmunkás.

— **Blaha Lujza kitüntetése** Abból az alkalomból, hogy a Népszínház betöltötte működésének negyedszázadát, lehetetlen megfelekezni Blaháné érdemeiről. Ő ennek a színháznak a napja, ő tette híressé ezt a színházat és övé az érdem a színház magyarisító hatásában. Mint értesülünk, Blaha Lujza asszony kiváló érdemeit legfelsőbb helyen is méltányolni fogják. A képviselőház folyosóján ma délelőtt a leghatározottabb formában keringett a hír, hogy a belügyminiszter Blahánét kitüntetésre terjesztette föl.

Nincs kétségünk benne, hogy a királyi kitüntetés mielőbb osztályrészévé lesz annak a művésznőnek, a kinek a kitüntetéséhez az egész magyar nemzet elismerése és lelkesedése fogja megadni az ünnepi keretet.

— **A debreczeni képkiallítás.** A debreczeni kiállításra való beküldés határidejét október 25-ig meghosszabbították. A kiállítást, melynek élén Komlósy Artur, Debreczen város főjegyzője és helyettes polgármestere van, november 6-án Degenfeld József gróf főispán nyitja meg. (?)

— **A magyar gróf hazája.** Néhaj Cziráky Miklós gróf joghallgatóról, Cziráky Béla gróf főudvarmester fiáról, a ki — mint említettük, — a minap hunyt el, érdekes remisz-czenziát mond el székesfejvári levelezőnk. Cziráky Miklós gróf a múlt évben tett eretségit a bécsi Terézianumban. A történelem tanára Ausztria történetéből kérdezett valamit a kitűnő készültsgű gróftól s így egészítette ki a kérdést.

— . . . mint hazánk történetének ki-magasló eseménye . . .
Cziráky Miklós gróf erre így válaszolt:
— Ebben az értelemben nem felelhetek

a kérdésre, mert a z n e m a z é n h a z á m történetéből vétetett.

Ennek az lett a következménye, hogy a kis gróf a történelemből megbukott és bizony pótvizsgálatot kellett tennie, bár egyike volt az intézet legjelesebb tanulóinak.

— **Ki ismeri Csokonait?** A »Pesti Hirlap« ez a nagy elterjedtségű fővárosi lap utóbbi számaiban a következő kis hirdetés jelent meg:

Ki ismeri Csokonait?

Ugy szólva senki!
Mert 56 éve nem jelent mag teljes Csokonai kiadás, csak vékony szemelvény. Most Győző Andor könyvkereskedőnél (Váci-körut 40. sz.) megjelent Csokonai teljes kiadása dr. Horváth Cyrill bevezetésével. A 2 hatalmas kötet rendkívül díszesen kötve csak 3 forintért kapható.

Tisztelettel kérjük a Csokonai kör elnökségét, hogy mit mond ehhez a kis hirdetéshez. És szabad-e kérdeznünk, mi történt a dr. Boldisár Kálmán azon indítványával, mely a Csokonai műveinek kiadására vonatkozik.

— **Elveszett** tegnap este 7—8 óra között egy tárczában a Bikától a Svarcz-féle butorraktárig 675 frt, mely egy huszár tiszté. A becsületés megtaláló 50 frtban fog részesülni, ha a bűnügyét átszolgáltatja. — Ugyan csak elvesztett Puklin Kázmér, derecskei ügyvéd, a piactól a vámházig 2 nő fekete felöltött egy dobozban. Az átszolgáltató szintén illő jutalomban fog részesülni.

— **Hova menjünk színház után** vacsorázni? Márkus Jenő »Téli kert« éttermébe, hol választékos friss ételek, különlegességek, Korona-sör, á la pilseni, színház után is frissen csapolva áll a közönség rendelkezésére.

— **Olcsó husmerési üzlet.** Bethlen-utca 29-ik szám alatt a Fűvészkert-utca sarkán levő házamnál, husmerési üzletben kapható: 1-ső minőségű marhahus egy kg. 48. kr. 2 od rendű 40 Marhahuson kívül disznóhús, kolbász, zsir, stb. kilogrammonként változatos, folyó árak mellett kapható.

Becses pártfogást kér tisztelettel:

Gyarmathy János.

Színház.

* **Bibliás asszony.** Modern operett, tehát semmi köze az erkölcsi célzathoz, sőt a czim is csak annyiban, hogy egy lelkész a bibliát ajánlja vigaszul Chatellerault márkinénak, m dőn megbizonyosodik férje csapodárságáról s e bibliás asszony szintén csapodárrá metaformálizálódik — tréfából, hogy felfedje és megtromfolja férjét.

E tavaly sokszor előkerült operettnek tegnap este már alig volt vonzó ereje, csupán Sziklai Miklós zökkentette ki unalmából, ki Czelesztin szerepében fokozatosan mutatta be — úgy szólván némán — művészetét.

Az est sikere különben Tanay Frigyes ifj. Szathmáry és F. Kállai Lujza kezében volt, kik a való hű utánzásával tudtak illuziót kelteni s Kállai Lujza nagy szabadsággal előadott énekzsámaival.

(—i—n.)

A régi szép időkől.

— Emlék a múltból. —

A mint a hazafias leányok, asszonyok voltak abban az időben, úgy voltak ugynevezett haza fias szalonok is.

Bohus Janosné, szül. Szögyén Artónia meg a Gyürki Pálné szalonjai voltak a legismeretesebbek.

Utóbbinak férje dús gazdag földbirtokos, valóságos belső titkos tanácsos volt és mint gutgesinnt jó érzelmű hirben álló uriember, szalonját nem figyelte a policzáj rendőrség.

A jó kegyelmes ur nagyon öreg volt akkor. Nem törődött semmivel, csak a jó asztallal, fényes estélyeik alkalmával pedig rendesen elaludt a nagy, piros-bársony fauteuilleben. Mit tudta ő, hogy éppen az ő szalonjában üzik-füzik a legveszedelmesebb nemzeti asiráziók propagálását: mit tudta ő, hogy míg felesége, a lelkes Erzsik grófné egyik estén Hildegarde főhercegné asszony társaságában vesz részt, másnap holmi kopott, iróforma emberek surrannak be hozzá, a kikkel aztán órákig eltanácskozik.

— Persze, sok a zálogos pör, gondolta az exzellenciás ur és újra szundikált.

A lelkes asszony pedig dehogy foglal kozott régi, avas pörökkel. Mentek-jöttek a levelek Kocsuthnak, később Garibaldinak; majd a Párizsban tartózkodó Selek László és Almásy Pál által informáltatta magát.

Ha valami jó hír jött, akkor mindig estély készült a halvány-úzai lakáson és a Nádasdy-ház frontja messze világított az éjszakába.

— Ma semminek látszó, de akkor óriási dolgokat határoztak el szokon az estélyeken.

Itt vetették föl a magyar ruha kérdését és Erzsik grófné volt az, a ki rábirta a dolmány viselésére Keglevich Bélát, az aranyifjuság legdaliásabb legényét.

Mikor aztán elérkezett az Akadémia Kazinczy-ünnepé, és a Nemzeti Színházban Hunyady Lászlót adták ünnepi előadásul — Keglevich Béla és még tizenkét előkelő ifju talpig magyarba öltözve foglalta el helyét a kaszinó erkélyén.

Másnap szük volt Kocsisnak akkor még uri-utezai szabóműhelye, mert mindenki dolmányt rendelt és csak úgy izgott-lengett a sok darutoll az enyhe őszi fuvalomban.

Elmúlt, rég elmúlt idők ezek! Milyen egészen más ma az élet.

De azért jó és szép emlékezni a régi időkre és azoknak nagy alakjaira.

Törvényszék.

§ Felségsértő siketnéma. A düsseldorfi büntető törvény bíróság előtt a minap egy siketnéma állott, a ki ellen ez volt a vád, hogy felségsértést követett el. A tárgyalás titkos volt s azzal végződött, hogy a siketnémat négy havi börtönnel ítélték.

§ Százhet betörés Debreczenben. Közel másfél esztendeig működött Debreczenben egy szervezett betörő banda, amelynek Faragó és Szatmári Sándor voltak a fejei. Amig kézre tudták őket keríteni százhet betöréses lopást követtek el. Faragó mindjárt elfogatása napján felakasztotta magát a börtönben, Szatmári Sándor és társai felett pár hét múlva ítélik a debreczeni törvényszék. Szatmári Sándor a százhet esetből csak harmincz esetet ismer el s a napokban védő ügyvédje dr.

Nyiri Ernő utján vizsgálati fogságának fel-függesztését, illetve szabadlábra helyezését kérte. A törvényszék azonban a betörő banda fejének kérelmét nem teljesítette és így Szatmári Sándor továbbra is vizsgálati fogságban marad.

Apróságok.

A maga felfogása szerint.

Feleség Mózeskám, azért ha betegek nem vagyunk is, mégis csak elmehetünk volomely luxus fürdőbe.

Férj. Minek ozért mindjárt elmenni? Nincs itthon o háznál is fürdő? Hiszen én szerintem minden fürdő luxus.

Nem csoda.

— Szegény Vaskó János mindig hátrább és hátrább megy az egészségével.

— Hja, ha egyszer r á k j a van.

Györgéd gorombaság.

Fiatal ember. Kisasszony: titokban én már régen imádom kogyedot.

Kisasszony. Folytassa ezt tovább is ugy, Baki ur.

Világos.

— Ugy látszik, Vilma összeveszett a völegényével.

— Miből látod?

Még öt perc.

— Gyerekek! -- kiált a mama -- ha öt perc alatt el nem hagyjátok a lármát, mind egyiktök kikap!

Pistike óvatosan kérdi:

— Hány óra van kedves mama?

A mi a tudásban kevés, azt pótolja a hit, s a mi a tudatlanságban sok, abból is a hit vesz el.

Nagyon rövid egy hosezu élet pillanatnyi boldogsággal; és nagyon hosszú egy rövid élet pillanatnyi boldogság nélkül.

A mit birunk, az mind kevés, csekély értékű; a mit elvesztöttünk, az mind sok, nagy becsű.

A lövésnél nem a nagy hang, hanem a kis golyó öl.

Ingatlanok forgalma.

Dobi János és neje Veres Julianna veszik a debreczeni 5501. sztkvben 6514. hrsz. alatt foglalt 2 hold 700 négyszögöl ondódi földet Kiss András és neje Vass Zsuzsánától 1600 koronáért.

Ifj. Schwarz Vilmos és neje Schwarz Gizella veszik a debreczeni 7114. sztkvben 4788. hrsz. alatt foglalt 1 hold 648 négyszögöl zsidókeri szőlőt Kerekes László és társaitól 14000 koronáért.

Simon György és neje Nagy Eszter veszik a debreczeni 3463. sztkvben 3856/a—2 hrsza. foglalt 384. négyszögöl csapókeri szőlőt Fehértői Mihálytól 1050 koronáért.

Czeiler István és neje Nánási Julianna veszik a debreczeni 1216. sztkvben foglalt régi 2986. szorszámu házat Szalontai Józseftől 2650 koronáért.

Nemes Gábor és neje Ilos Erzsébet veszik a debreczeni 5216. sztkvben 9167. hrsza. foglalt 1217 négyszögöl ujosztásu földet ifju Csengeri Ignáztól 500 frtért.

Szűcs Sándor és neje Virág Julianna veszik a debreczeni 3130. sztkvben 8994. hrsz. foglalt 2 hold 659 négyszögöl ujosztásu földet Somogyi Péterrel 1900 koronáért.

Ifj. Diószegi János és neje Sallai Mária veszik a debreczeni 745. sztkvben 10137. 10139. hrsza alatt foglalt 5 hold 442, illetve 4 hold 1287 négyszögöl ujosztásu földet Diószegi Ferencztől az öt illető részt 1000 koronáért.

Dér János és nejétől Konez Lajos a debreczeni 2050. sztkvben 9613. hrsza. foglalt 4 hold 1349 négyszögöl ujosztásu földet 2700 koronáért.

Kolbenhayer Kálmánné Osváth Vilma veszi a debreczeni 5616. sztkvben foglalt régi 368. sorsz. házat Kolbenhayer Lászlót illető felérészt 9055 koronáért.

Arva János és neje Szarvas Borbála veszi a debreczeni 8084 sztkvben 5972. hrsza. foglalt 5 hold 1000 négyszögöl ondódi földet Szarvas Péter és neje Kerekes Juliánától 4800 koronáért.

Kállai Imre és neje Bihari Julianna veszik a debreczeni 5472. sztkvben foglalt régi 921. sorsz. házat özv. Tóth Jánosné Papp Zsuzsánna és társaitól 10400 koronáért.

Suhajda József és neje Hegedüs Mária veszik a debreczeni 985. sztkvben foglalt régi 806. sorsz. házat a debreczeni el-ötakarékpénztártól 17500 koronáért.

Tassi Károly és neje Czibusz Borbála veszik debreczeni 8043. sztkvben 4768/a hrsza. foglalt 347 négyszögöl zsidókeri szőlőt Gevizler Sámuel és neje Székely Lidiától 1000 koronáért.

Zsadányi József veszi a pusztabánki 146. sztkvben 527. 528. hrsza. foglalt 17 hold 394 négyszögöl kaszálót özv. Szabó Miklósné és társaitól 3200 koronáért.

CSARNOK.

Tovább nem játszom.

Tovább nem játszom; adja vissza Csak gyorsan, gyorsan a babaruhát, Mint sakkban, remis lett a parthink, Lélekölő ez, dobjuk össze hát.

Tovább nem játszom; sok a kibicz, S míg elárulják minden lapomat, Mind csak az én káromra drukkol És maga helyett sans géne hívogat.

Tovább nem játszom; maga pakliz, Megnézi titkon, amit nekem oszt, S míg retteg egy kis rizikótól, Engem egész kedélyesen kifoszt.

Tovább nem játszom; nincs már semmi, A szívem, nézze, üres teljesen, Most nekem kéne magát visszacsálnom, De én gavallér vagyok, édesem.

Szavay Gyula.

Az utolsó tét.

Irta: Csernay Ödön.

Egyszer aztán a kártya beleharapott a birtokba is; Kelemen Géza kölcsönre szorult. Eladhatta volna a ménését, el a gulyáját, igen ám csakhogy akkor nem prädézhalt volna minden héten más négyes fogaton Tarjánban. Rákerül hamarosan a sor különben ezekre is. Nagyon megbámulták Kelemen Gézát, mikor egy nap kettős fogaton hajtattott be a tarjáni kaszinóba. Sietett nagyon magát kimagyarázni:

— Nem fizeti ki magát a négyes, tulajdon minden lovamon. Csak ezt a két gebét tartottam meg magamnak.

Es leült kártyázni. Volt pénz bőven nála. A birtokra aznap préselte ki az utolsó tizezer forintot a takarékból. A lovakért és a gulyáért is kapott szép pénzt. Illő dolog lesz a szerencse [istenasszonyát egy kicsit körülözöngatni.

— Karoly, egy pakli új kártyát; Ki tart velem.

Akadtak sokan. Míg a kaszinó fürge lábu inasa elhozta a kártyát, azalatt öten is letelepedtek egy asztal köré. Kelemen Géza adta a bankot.

Urasan, elegánsan szokott játszani. Ma kivétel volt.

Valami kis izgatottság vett erőt rajta mindjárt kezdetben. Igaz, hogy nagy garral dobta oda a többieknek:

— Hozomra nem játszunk. Nem is volt szükség kiinnondani. Telt az ő zsebéből bőven. Mint rendesen, ma is vesztett. Még pedig sokat. Százast, százast után került elő a tömött bugyellárisból.

Ketten kidőlték a játékból. Az öreg Farnady és baró Szentés lecsapták a kártyát:

— Ez örülség, a mit teszek. Valaki ezt nagyon meg fogja bánni. Fölzudultak ellenük. Még a kibiczek is beleszóltak:

Ez nem illik. Ez snaszság. Csak Kelemen Géza mondta erőltetett hidegvérrel:

A mint tetszik. Mi hárman, remélem, játszunk tovább.

Es osztott. A kártya csattogott, a többiek elfojtott lélekzettel nézték, — mi lesz ebből

A szerencse különösen a hütlenségben állandó. Ettől a pillanattól kezdve Kelemen egy krajczárt se bírt többé nyerni. Bárhogy erőszakolta. A legkétségbeesettebb kísérleteket csinálta meg — nem használt. A másik két játékos szinte restelte már a dolgot. Rakásra hordották már az új kártyákat. Ez se használt. Minden arcz sápadt volt, minden ember ideges, izgatott — csak Kelemen Géza mosolygott mindig jobban.

Egyszer aztán ő is haitthalványan nyult a zsebébe. Egy százast vett elő, lecsapta az asztalra és rekedten szolt:

— Az utolsó. Kiosztották a kártyákat és Kelemen Géza vesztett. Felkaczagott.

— Sebaj. Van még mit tenni. Pista, — fordult Farnadyhoz, — mit adsz azért a két lóért odalent.

— Ugyan ne okoskodjál. Ne erőszakold meg a dolgot.

— Komolyan beszélek. Mit adsz érte? — Jól van no, ha bolond vagy. Adok érte 500 forintot.

— Smuczigság. A multkor nyolczszázat ígértél ugyanezért a két lóért. No de sebaj legyen a tied. Pénzt ide.

Az ötszáz forint épen öt perczig tartott. Mikor az utolsó krajczár is eluszott, Kelemen Géza elnevette magát:

— No, most jön az utolsó tét. Kivette a zsebéből revolverét és oda dobta az asztalra.

— Osszatok. A többiek összenéztek. Hát bizony ez a leghelyesebb eljárás, mikor valaki elkártyázta mindenét, s nincs előtte más, csak a koldusbot, legjobb, ha az utolsó tétet a sorssal játsza el.

Ezt gondolta mindenki, és a kin a sors volt, hidegen osztott tovább, csak valami szelidebb lelkű kibicznek jutott eszébe ezt mondani:

— Ugyan Géza, ne okoskodjál. Kelemen Géza az utolsó tétet is elvesztette. A játékosok besöpörték a pénzt, egyik kivette a bankók közül a revolvert s átadta Kelemennek.

— Ezt visszaadjuk. Bizonyosan valami kedves emlék füzi hozzá.

Valami nyomasztó csend következett e szavakra. Kelemen Géza felugrott helyéről, aztán zsebredugott kézzel, lehajtott fővel elkezdett fel és alá sétálni, néha-néha ezt mormogta:

— Koldussá lettem. Majd hirtelen mozdulattal felkapta a revolvert s nézegetni kezdte. Már-már oda akartak rohanni, hogy kivegyék a kezéből, mikor megszólalt:

— Károly, hozzon ezért konyakot. És Odadobta a fegyvert a pinczérnek ... és leült újra az asztal mellé ...

Vége.

Vasuti menetrend

Érvényes 1900. Május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28	délután
P.-Ladány	7.10	este	Személyvonat	8.40	este
Budapest	9.01	délelőtt	Gyorsvonat	1.5	délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.1	este
Budapest	10.27	éjjel	Személyvonat	5.5	reggel
Budapest	4.16	délután	Gyorsvonat	9.40	este
Debreczen—M.-Sziget					
Királyháza	5.22	reggel	Személyvonat	2.08	délután
M.-Sziget	2.56	reggel	Személyvonat	9.50	délelőtt
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonat	10.50	éjjel
M.-Sziget	12.17	délután	Gyorsvonat	4.56	délután
Szatmár-Németi.	7.58	este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel
Szatmár Németi	6.46	este	Gyorsvonat	8.50	este
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22	reggel	Személyvonat	11.24	délelőtt
Szerencs	4.01	délután	"	7.03	este
Szerencs	6.58	este	"	10.43	éjjel
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt
Tisza-Füred	4.21	délután	"	7.56	este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes					
N.-Léta—Vértes	8.35	reggel	Vegyesvonat	10.43	délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.31	délután	"	6.18	délután
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28	reggel	Vegyesvonat	9.17	délelőtt
H.-Nánásig	4.06	délután	"	7.29	este
H.-Nánásig	11.20	déli	"	1.18	délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		I n d u l o n n a n	
P.-Ladány	7.41	reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel
P.-Ladány	5.14	reggel	Személyvonat	4.06	reggel
Budapest	3.36	délután	Személyvonat	9.15	délelőtt
Budapest	6.26	este	Gyorsvonat	1.55	délután
Budapest	2.33	éjjel	Személyvonat	7.05	este
Budapest	11.44	délelőtt	Gyorsvonat	6.50	reggel
M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi.	8.46	reggel	Gyorsvonat	6.42	reggel
Szatmár-Németi.	7.51	reggel	Személyvonat	3.45	reggel
M.-Sziget.	12.16	délután	Személyvonat	6.—	reggel
Szatmár-Németi.	6.45	este	Személyvonat	2.47	délután
M.-Sziget	3.55	délután	Gyorsvonat	11.30	délelőtt
M.-Sziget	10.12	éjjel	Személyvonat	3.39	délután
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07	reggel	Személyvonat	5.—	reggel
Szerencs	12.07	délután	Személyvonat	9.03	délelőtt
Szerencs	7.53	este	Személyvonat	5.10	délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen					
N.-Léta—Vértes	7.18	reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel
N.-Léta—Vértes	3.13	délután	"	1.05	délután
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel
Tisza-Lök	6.35	este	"	2.35	délután
H.-Nánás	3.30	délután	"	1.30	délután
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel
Füzes-Abony	5.45	délután	"	11.35	délelőtt

MAPPIN és WEBB Ltd.

London és Cheffield

ezüst és ezüstözött árugyárosok a híres Princess Plate egyedüli, valamint igen finon uri és női utazó és pipere táskák készítői. mintaraktárukat Budapesten jelentékenyen megnagyobbították. Felkérem a n. é. közönséget a nagy számban érkezett gyönyörű tárgyak megtekintésére.

A cég magyarországi főképviseelője:
KÜRSCHNER M. BUDAPEST
IV. Koronaherceg-utca 17. I. em.
(Szervita épület 5-61 6. óráig)

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyúk 60 koronától kezdve díjjalan felállítással. — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüreti idényre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmány

Borsajtók és szőlőszűzők
lesznek raktáron a
Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia Hadszáz-utcai telepén, mely minden nemű gazdasági, ipari- és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

Legjobb a Dr. FORTI-féle sebtapasz.

Porti László eredeti gyártmány.

Legkínzóbb hatása van és biztosan segít mindennemű sebnél. Egési sebeknél a fájdalomtól nyugtatja, megszünteti és rövid használat után meg is gyógyítja. Női emlődaganatok, mindenféle gyulladások, megkeményedések, csuszos és rheumatikus daganatok, dagasztók- és sértések, sőt még a legújabb sebkezelésnél is a legkíméletesebb hat. A gyulladást megszünteti, fellakoztatja és rövid idő alatt begyógyítja. Ezekon kívül még számtalan, itt fel nem sorolt esetben nyújt biztos gyógyulást.

A dr. Forti-féle tapasz már 80 év óta nagy elterjedtségre jutott, mely idő alatt ezeket szantálam hála-elismeréssel és köszönettel mind annak kímélő gyógyhatásáról hamszunk. Minthogy az utóbbi időben sok éretlen hamisítvány került forgalomba, szives figyelmbe ajánlom a csomagolón lévő aláírást, védjegyet, valamint a pecsétet látható F. L. beírás. Csak a Forti László aláírással és védjeggyel ellátott tapasz a valódi. Az utánaírók használatától mindenképp óva intek, mert ezek inkább kárt, mint hasznot okoznak a szenvedőnek.

(A ki egy olyan csomagot békül, mely a fenti aláírással és védjeggyel ellátva minosen, juttatomban részeli, mert a hamisítókát folytonosan törvényileg büntetjük.)
Árak: nagy csomag 1 ft. közepes csomag 50 kr., kisebb 35 kr. Kapható a készítőnél a gyárban: Forti László Budapest, II. ker., Iskola-utca 24. Seid-féle ház. Főraktár: Tótok József Gyógyszertára és dr. Egger Gyógysz. Váci-körút 17. Kapható továbbá valamennyi budapesti és minden nagyobb vidéki Gyógyszertárban.

Szépség és egészség.

Étvágytalanság és Gyomorgyengeség

gyógyítására ezek mennek Karlsbadba holott ezt a célt otthon is elérhetik

Rozsnyay M.

PEPSINBORA

használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja.

Egy üveg ára 2 kor. 40 fill., 6 üveg franco küldve 12 kor 12 fill.

A t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk, hogy minden készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadszobrot ábrázolja.

Kapható: ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában Arad Szabadság-tér, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában. (1.)

Váltólag és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a Rozsnyay M. fele

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pályadíjjal koszoruzott. Értéktelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a Rozsnyay M. fele pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírosán Rozsnyay Mátyás névaláírás olvasható.

Cs. és kir.

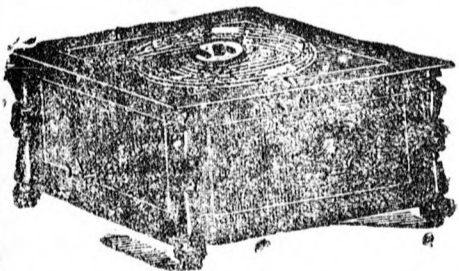

udv. hangszergyár.

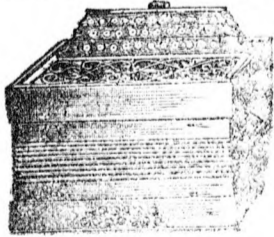
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerpesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ez a új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

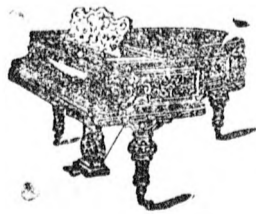
Kitűnő hangu harmonikák
3 frttól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Iskolai hegedűk.

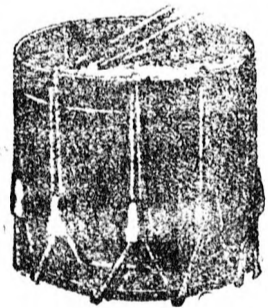
Zongora-termék:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán)

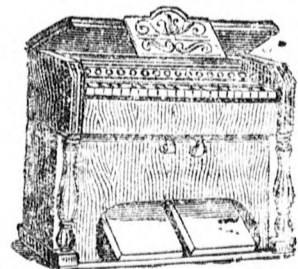
Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,
Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvalók, czimbalmok, czitárák, harmoniumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy mitféle hangszerről kívánatuk az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.

Debreczen, nyomtatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.